

การประเมินตามเกณฑ์ขั้นทะเบียน “หน่วยบริการร่วมให้บริการด้านเภสัชกรรม”

หน่วยบริการร่วมให้บริการด้านเภสัชกรรม หมายถึง สถานบริการที่ให้บริการไม่ครบตามเกณฑ์หน่วยบริการปฐมภูมิ โดยมีการจัดบริการเฉพาะด้านเภสัชกรรม โดยมีการทำสัญญา/ข้อตกลง/หรือได้รับมอบหมาย กับหน่วยบริการประจำ เช่น ร้านยาคุณภาพ

เกณฑ์การตรวจ หน่วยบริการร่วมให้บริการด้านเภสัชกรรม	แนวทางการพิจารณา	คะแนน	เกณฑ์คะแนน	ข้อสังเกต/เงื่อนไข การปรับปรุง
1 ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดเดียวกับหน่วยบริการประจำ หรือพื้นที่รอยต่อจังหวัดที่มีสิทธิสามารถเข้าถึงบริการ ได้สะดวก ทั้งนี้ ตามที่สำนักงาน หรือสำนักงานสาขา กำหนด หรือเห็นชอบ	พิจารณาว่าสถานที่ตั้งว่าผู้มีสิทธิสามารถเดินทางเข้าถึงได้สะดวกหรือไม่ แม้ว่าจะอยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดเดียวกันกับหน่วยบริการประจำ หรือรอยต่อจังหวัด ถ้าผู้มีสิทธิเดินทางเข้าถึงลำบาก ระยะทางไกลมาก หรือเส้นทางคมนาคมไม่สะดวก ก็ไม่ควรพิจารณาให้ผ่านการประเมิน	2	ผู้มีสิทธิสามารถเข้าถึงได้สะดวก	
		1	ผู้มีสิทธิสามารถบางส่วน(<30%)เข้าถึง ไม่สะดวก	
		0	ผู้มีสิทธิสามารถส่วนใหญ่(>30%)เข้าถึง ไม่สะดวก	
2 มีระบบการบันทึกข้อมูลการให้บริการด้านที่ร่วมให้บริการ และรายงานให้หน่วยบริการประจำ หรือสำนักงานตามที่สำนักงานกำหนด	ขอดูแบบบันทึก และรายงานที่จัดทำ	2	มีระบบบันทึกและรายงานครบถ้วน	
		1	มีระบบบันทึกและรายงานบางส่วน	
		0	ไม่มีระบบบันทึกและรายงานครบถ้วน	
3. กรณีเป็นหน่วยบริการร่วมให้บริการสาธารณสุขเฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง จะต้องมีบุคลากร สถานที่ อุปกรณ์ เครื่องมือ ยา และเวชภัณฑ์ ที่จำเป็น ตามรายการที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งออกตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล หรือตามที่สำนักงานกำหนด				
3.1 ติดประกาศเวลาให้บริการตามที่ตกลงกับหน่วยบริการประจำ ไว้ในที่เปิดเผยให้เห็นได้อย่างชัดเจน และประกาศรายชื่อเครือข่ายหน่วยบริการ ให้ผู้มีสิทธิเกิดความมั่นใจในการที่จะได้รับการส่งต่อไปรับบริการสาธารณสุขได้อย่างเหมาะสม	ให้ดูว่ามีการติดประกาศเวลาให้บริการหรือไม่ ติดไว้ในที่เปิดเผยหรือไม่ หรือมีระบบที่แจ้งกับผู้มีสิทธิอย่างไร	2	มีการประกาศประชาสัมพันธ์อย่างชัดเจน และติดไว้ในสถานที่ที่เห็นได้ชัดเจน	
		1	มีการประกาศประชาสัมพันธ์ แต่ติดไว้ในสถานที่ไม่เห็นชัดเจน หรือข้อมูลประชาสัมพันธ์ไม่ครบถ้วนหรือไม่ชัดเจน	
		0	ไม่มีการประกาศประชาสัมพันธ์ใช้ประชาชนทราบ	

เกณฑ์การตรวจ หน่วยบริการร่วมให้บริการด้านเภสัชกรรม	แนวทางการพิจารณา	คะแนน	เกณฑ์คะแนน	ข้อสังเกต/เงื่อนไข การปรับปรุง
3.1 มีบริการเภสัชกรรม ได้แก่ มีระบบการจัดหา, การจัดเก็บ และการจ่าย รวมทั้งการกำกับคุณภาพและมาตรฐานยาและเวชภัณฑ์ ที่ได้มาตรฐาน และ/หรือมีระบบเครือข่ายการให้บริการ	<p>เป็นร้านยาที่ผ่านการรับรองจากสภาเภสัชกรรมเป็นร้านยาคุณภาพ โดยที่</p> <p>(1) การจัดหายาและเวชภัณฑ์เป็นมาตรฐานเดียวกันภายในเครือข่ายหน่วยบริการประจำ และไม่มีการขาดยา หรือมียามากเกินไป (out of stock / over stock)</p> <p>(2) การจัดเก็บ มีระบบการเก็บรักษาแยกเป็นสัดส่วน เช่น ยาเม็ด ยาฉีด ยาภายนอก มีการเก็บยาแบบ first expire-first out และไม่มียาหมดอายุหรือเสื่อมสภาพ มีการแยกเก็บยาที่ต้องควบคุมอุณหภูมิไว้ในที่ที่เหมาะสม</p> <p>การจ่ายยา มีการให้ข้อมูลบนฉลากยา/ซองยา อย่างครบถ้วน (ชื่อคนไข้, วันที่, ชื่อยา, วิธีใช้, คำเตือน) มีการตรวจสอบยาก่อนจ่าย (Double check) และมีการให้ข้อมูลที่จำเป็นด้วยวาจา ในขณะที่ส่งมอบยา</p>	2	เป็นร้านยาคุณภาพ และมีบริการเภสัชกรรม ตามข้อ (1) (2) และ (3) อย่างครบถ้วน	
		1	เป็นร้านยาคุณภาพ แต่มีบริการเภสัชกรรมตามข้อ (1) - (3) ไม่ครบถ้วน	
		0	ไม่เป็นร้านยาคุณภาพ	
3.2 เภสัชกรอย่างน้อย 1 คนปฏิบัติงาน ไม่น้อยกว่า 4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ต่อผู้มีสิทธิในพื้นที่รับผิดชอบไม่เกิน 1,000 คน	ให้พิจารณาจากจำนวนชั่วโมงที่เภสัชกรให้บริการต่อผู้มีสิทธิ ตัวอย่าง กรณีหน่วยบริการปฐมภูมิหนึ่งมีผู้มีสิทธิ 10,000 คน จะต้องมีเภสัชกร ปฏิบัติงานอย่างน้อย 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ แต่ถ้าไม่มีเภสัชกรปฏิบัติงานในหน่วยนี้ สามารถดำเนินการโดย	2	จำนวนชั่วโมงเภสัชกร ต่อผู้มีสิทธิมากกว่า และ เท่ากับ 4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ต่อ 1000 คน	
		1	ตั้งแต่ 1 – 3.59 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ต่อ 1000 คน หรือเป็นศักยภาพที่มีอยู่ดีที่สุดในพื้นที่ โดยไม่มีหน่วยบริการอื่นใดที่จะรองรับผู้มีสิทธิได้	
		0	น้อยกว่า 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ต่อ 1000 คน โดยไม่อยู่ในพื้นที่ขาดแคลนบุคลากร	
3.3 กรณีจัดให้บริการทางเภสัชกรรมภายในหน่วยบริการปฐมภูมิเอง ต้องมีอุปกรณ์เครื่องมือ ยาและเวชภัณฑ์ ตามรายการที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งออกตาม	ใช้วิธีตรวจเช็ครายการของเครื่องมืออุปกรณ์ในภาคผนวก และตรวจว่ามีครบตามขั้นต่ำหรือไม่ อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้	2	มีรายการตามภาคผนวก 2 ครบทั้ง 24 ข้อ และพร้อมใช้งาน	

เกณฑ์การตรวจ หน่วยบริการร่วมให้บริการด้านเภสัชกรรม	แนวทางการพิจารณา	คะแนน	เกณฑ์คะแนน	ข้อสังเกต/เงื่อนไข การปรับปรุง
กฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล หรือตามที่ สำนักงานกำหนดในภาคผนวก	ได้หรือไม่ ถ้าไม่มีหรือไม่พร้อมใช้งาน สถานบริการ จัดการแก้ปัญหาอย่างไร	1	มีรายการตามภาคผนวก 2 ขาดไป น้อยกว่า 30 % (ไม่เกิน 8 ข้อ) โดยไม่ใช่รายการ *** และมีแผนการ จัดการให้เรียบร้อยภายใน 3 เดือน	
		0	ขาดรายการตามภาคผนวก 3 มากกว่า 30% (9 ข้อ ขึ้นไป) หรือขาดรายการ ***	

ภาคผนวก

สถานที่ เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการให้บริการเภสัชกรรม

หมายเหตุ *** เป็นรายการที่จำเป็นอย่างยิ่ง ขาดไม่ได้

เกณฑ์การตรวจประเมิน	ผลการตรวจสอบ		ข้อสังเกต / เงื่อนไข การปรับปรุง
	มี	ไม่มี	
ก. สถานที่และสิ่งแวดล้อม			
(1) เป็นสถานที่มั่นคง แข็งแรง มีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 15 ตารางเมตร มีบริเวณแยกจากสถานที่แวดล้อมเป็นสัดส่วน			
(2) มีความสะอาด แสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทได้ดี			
(3) *** มีการจัดการควบคุมสภาวะแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการรักษาคุณภาพผลิตภัณฑ์			
(4) มีการจัดวางยาอันตราย และยาควบคุมพิเศษ โดยไม่ให้ผู้รับบริการเข้าถึงยากลุ่มดังกล่าวได้โดยตรง			
(5) มีบริเวณให้คำปรึกษาที่เป็นสัดส่วน พร้อมโต๊ะและเก้าอี้ให้เภสัชกรสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้สะดวก			
(6) มีป้ายสัญลักษณ์ต่างๆ ติดในที่เปิดเผย ผู้รับบริการสามารถสังเกตเห็นได้ง่าย ดังนี้			
6.1 ป้ายแสดงว่าเป็น “ร้านยา” หรือ “สถานที่บริการยา”			
6.2 ป้ายแสดงชื่อตัว รูปถ่าย เลขที่ใบอนุญาตวิชาชีพของผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการและเวลาปฏิบัติงานของเภสัชกรที่กำลังปฏิบัติหน้าที่ติดอยู่ ณ จุดส่งมอบยาที่ผู้รับบริการเห็นได้ชัดเจน			
ข. อุปกรณ์และวัสดุ			
(7) มีอุปกรณ์นับเม็ดยาหรือแคปซูลอย่างน้อย 2 ชุด เพื่อแยกนับยากลุ่มที่อาจเกิดการแพ้ เช่น กลุ่มเพนนิซิลิน			
(8) มีอุปกรณ์เครื่องใช้ในการให้บริการที่สะอาด และไม่เกิดการปนเปื้อนในระหว่างกรให้บริการ			
(9) *** มีห้องเย็นหรือตู้เย็นเก็บเวชภัณฑ์ที่มีการควบคุมอุณหภูมิได้ตามกำหนด			
(10)*** ภาชนะบรรจุยามีฉลากครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด			
(11) มีฉลากช่วย เอกสารความรู้ สนับสนุนการบริการอย่างเหมาะสม			

เกณฑ์การตรวจประเมิน	ผลการตรวจสอบ		ข้อสังเกต / เงื่อนไข การปรับปรุง
	มี	ไม่มี	
ค. การบริการแก่ผู้ชม			
(12) มีเกณฑ์ในการเลือกสรรยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพ เช่น การจัดหาผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการรับรองตามมาตรฐานการผลิตที่ดีและมาจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ			
(13) *** มีการเก็บรักษาซึ่งมีเป้าหมายให้ยามีประสิทธิภาพในการรักษาที่ดี และปลอดภัยตลอดเวลา			
(14) *** มีระบบควบคุมกำกับยาหมดอายุ			
(15) มีการเก็บรักษาควบคุมพิเศษ, ยาเสพติดให้โทษ, วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ให้เป็นสัดส่วนในที่เก็บที่มั่นคงแข็งแรงและตรวจสอบได้ตลอดเวลา			
(16) มีระบบตรวจประเมินความเหมาะสมของยาตามใบสั่งยาและสามารถติดต่อแพทย์ผู้สั่งใช้ยาได้ทันที			
(17) ***ยาที่ส่งมอบต้องมีข้อมูลครบถ้วน โดยระบุสถานที่บริการ ชื่อผู้ป่วย วันที่จ่ายยา ชื่อการค้า ชื่อสามัญทางยา วิธีใช้ยา ข้อควรระวัง และวันหมดอายุ			
(18)*** มีการให้คำแนะนำตามสมควรเกี่ยวกับการใช้ยาอันตรายให้ปลอดภัยตามหลักวิชาและมรรยาทแห่งวิชาชีพ			
(19)***มีการบันทึกการให้บริการสำหรับผู้รับบริการที่ต้องติดตามการใช้ยาต่อเนื่อง			
(20) มีระบบรายงานอาการอันไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบ			
(21) มีการทำบัญชียาที่ซื้อและขายตามที่กำหนดในกฎกระทรวง			
(22) มีการเก็บรักษาใบสั่งยาและเอกสารที่เกี่ยวข้องไว้เป็นหลักฐานไม่น้อยกว่า 1 ปีนับจากวันที่ให้บริการ			
(23) มีบริการข้อมูลความรู้เกี่ยวกับสุขภาพและผลิตภัณฑ์สุขภาพ			
(24) ต้องไม่มีผลิตภัณฑ์ที่บั่นทอนสุขภาพ เช่น บุหรี่ สุรา เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในสถานที่ให้บริการทางเภสัชกรรม			
รวม 24 รายการ (เฉพาะข้อที่มีช่องว่างให้เติม มี / ไม่มี ได้เท่านั้น)			